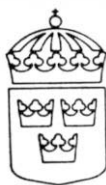

Motion till riksdagen

1987/88:Sk31

av Sten Andersson i Malmö (m)

med anledning av prop. 1987/88:91 om skatten på
alkoholdrycker

Mot.
1987/88
Sk31-42

1977 års alkoholpolitiska beslut innebar att skatteinstrumentet skall användas som ett aktivt alkoholpolitiskt instrument i syfte att minska alkoholkonsumtionen i landet. Enligt nämnda beslut skall priserna på alkohol vara höga och följa den allmänna prisutvecklingen.

Resultatet av ovan beskrivna agerande har förvisso inneburit att de svenska priserna på sprit, vin och öl är höga jämfört med de flesta andra länderna i Europa. Samtidigt finns det skäl ställa följande fråga: Har våra höga priser på alkohol fått som effekt att den totala konsumtionen minskat? Det är min uppfattning att det inte går att oreserverat svara ja på denna fråga.

Det är förmodligen så att den alkoholförsäljning som bedrivs från Systembolagets butiker kan peka i den önskade riktningen. Dock är nämnda försäljningsställen inte de enda där alkohol saluföres.

En realistisk bedömning måste vara att tillverkningen och försäljningen av s. k. hembränd alkohol under årens lopp har ökat kraftigt. Samma sak gäller också för snabbvinssatserna.

Denna situation har ganska säkert uppstått på grund av de, som många medborgare uppfattar det, höga priserna i Systembolagets butiker. Ytterligare prishöjningar riskerar innebära att hembränningen och snabbvinstillverkningen fortsätter att öka. Inträffar denna effekt, vilket måste vara troligt, hamnar vi i en egendomlig situation.

Vi kan slå oss för bröstet och säga att tack vare våra höga priser på alkohol har vi fått ner konsumtionen av densamma. Tyvärr endast i Systembolagets butiker. Den totala konsumtionen visar sannolikt inte samma mönster därför att tillverkning och konsumtion av annan alkohol än den som saluföres av staten ökar.

Nu kan det sägas att åtgärder måste sättas in mot hembränning och hemtillverkning av vin och öl. Detta är dock mycket lättare sagt än gjort!

De som bränner egen sprit och som enbart gör detta för egen konsumtion är ytterst svåra att upptäcka. Det är nämligen först då denna tillverkning innebär att man säljer till arbetskamrater, grannar och bekanta som risken för upptäckt blir aktualiserad. Det skall också påpekas att vi här rör oss inom en lagstiftning som inte anses som kriminell av breda befolkningsskikt i så måtto att man är beredd att anmäla verksamheten för polisen.

Det kan konstateras att ett enkelt sätt att göra sig omöjlig och impopulär bland t. ex. arbetskamrater, grannar och bekanta är att anmäla en i den egna

kretsen för olaga hembränning av sprit och offentligt erkänna detta!

Vad det gäller snabbvinssatserna uppstår andra problem. Visst är det möjligt att genom ökade skatter, ja, t. o. m. genom förbud försvåra eller förbjuda tillverkningen av dessa viner. Men resultatet blir sannolikt i så fall enbart ett slag i luften.

Även om det blir förbjudet att sälja färdiga snabbvinssatser är det mycket lätt att med bas av det varusortiment som finns i en livsmedelsbutik själv komponera ihop de ingredienser som behövs för hemtillverkning av vin.

Ett förbud mot försäljning av ovan nämnda sortiment skulle innebära att produkter som olika frukter och socker skulle försvinna från butikerna. Denna utveckling vågar förmodligen inte ens våra mest fanatiska alkohol-motståndare förespråka.

Vad som nu borde göras är följande: Den nu aktualiserade höjningen på alkohol borde inte äga rum. I stället bör det tillsättas en utredning som belyser effekterna för den totala alkoholkonsumtionen i landet om vi fortsätter med priser, vilka vid en internationell jämförelse ligger mycket högt.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar att inte bifalla regeringens förslag avseende höjning av skatten på alkoholdrycker.
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motjonen anförts om en utredning om sambandet höga priser på den statligt saluförda alkoholen och den totala alkoholkonsumtionen.

Stockholm den 18 februari 1988

Sten Andersson (m)

i Malmö

Mot. 1987/88

Sk31